

## SPIS TREŚCI

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| OD AUTORA . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 5   |
| LITERATURA I FOLKLOR . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 9   |
| <p>Nasiąkanie literatury elementami folkloru i przenikanie elementów literackich do folkloru. — Poglądy na lud w kulturze polskiej w. XIX i ich konsekwencje literackie. — Adaptacja pieśni ludowej w epoce romantyzmu, prozy ludowej w czasach poromantycznych i dramatu ludowego w neoromantyzmie. — Mickiewicz i Kraszewski jako teoretycy ludowości w literaturze. — Rola literatury i folkloru w kulturze duchowej. — Nieco o metodzie studiów nad zagadnieniem stosunku literatury do folkloru.</p> |     |
| I. PRZYKŁAD O ZEMŚCIE NIEWOLNIKA . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 23  |
| <p>Krakowski tekst powiastki z w. XVI. — Jej wersje wschodnie i zachodnie. — Redakcja G. Pontana. — <i>Krotofile ucieszne</i> Władysławiusza.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |     |
| II. KRZYSZTOFA KOBYLŃSKIEGO EPYLION O „RYBCE” . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 28  |
| <p>Bajki staropolskie. — Tomik wierszy K. Kobylńskiego. — „Przemiana chłopca i dziewczyny”. — Na szlaku Owidiusza. — „Rybka” Mickiewicza. — Warianty ludowe.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |     |
| III. DWA ŻARTY GONELLI W „DWORZANINIE POLSKIM”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |
| <p>(O SZYDŁOWIECKIM — O UCZNIU TWARDOWSKIEGO) . . . . . 40</p> <p>Facecjonistyka renesansowa. — Facecja o Panu Krakowskim i Pani Głuszcze (dialog dwu rzekomo głuchych) w redakcjach włoskich i niemieckich. — Facecja o uczniu Twardowskiego i potłuczonych garnkach i jej związek z nowelą Bandella i <i>Sowiżrzałem</i>. — Jej prototyp bizantyjski, odmiana bylinna i pokrewieństwo z bajką „Unibos”. — Gadka góralska o zbójniku i kobyłe.</p>                                                       |     |
| IV. MIKOŁAJA REJA „HISTORIA W LANDZIE” . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 51  |
| <p>Wątek <i>Historii w Landzie</i> a wątek <i>Króla Leara</i>. — Exemplum o niewdzięcznych dzieciach i sprytnym ojcu. — Artyzm <i>Historii</i>. — Od Wacława Potockiego do Witwickiego. — Warianty ludowe. — Autorstwo <i>Historii</i>. — Aneksy.</p>                                                                                                                                                                                                                                                     |     |
| V. LUDOWOŚĆ W POEZJI KOCHANOWSKIEGO . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 76  |
| <p>Ludowość renesansowa. — „Przymówka chłopska”. — Przysłowia. — <i>Treny</i>. — <i>Pieśń świętojańska o Sobótce</i>.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |     |
| VI. LODOVICO DOMENICHI W „FACECJACH POLSKICH” . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 104 |
| <p>Facecjonistyka polska w. XVI. — Elementy niemieckie i włoskie w <i>Facecjach</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>polских</i> . — Lodovico Domenichi i jego zbiorek. — Podkład włoski w <i>Facecjach polskich</i> . — Samodzielność artystyczna <i>Facecj polských</i> .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |
| VII. KLONOWICOWA FACECJA O RUSINIE I NIEDŹWIEDZIU . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 115 |
| Facecje myśliwskie o niedźwiedziu. — P. Giovio i jego anegdota o chłopie w barci. — Oprawa artystyczna facecji Klonowica. — Jej odmiany ludowe.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |
| VIII. FACECJONISTYKA STAROPOLSKA . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 124 |
| Anegdota w starożytnej Grecji i Rzymie. — W literaturze średniowiecznej: kronikach, kazaniach i nowelach ( <i>Dekameron</i> Boccaccia). — Wzajemna zależność noweli i facecji. — Facecja renesansowa we Włoszech i Niemczech, pierwsze zbiory anegdot (Pauli, Gast, Domenichi). — Dwór Zygmuntowski i Stańczyk. — Rzeczpospolita Babińska. — <i>Fraszki</i> i <i>Apoftegmaty</i> Kochanowskiego. — Teoria komizmu w <i>Dworzaninie</i> Górnickiego. — <i>Żwierciadło</i> Reja. — <i>Facecje polskie</i> , ich związki z literaturą europejską i wpływ na rozwój anegdoty w Polsce. — Facecja barokowa w rękopiśmiennych <i>silvae rerum</i> . — Wyjątkowość druczku <i>Co nowego</i> . — Karola Żery <i>Uorago rerum</i> . — Facecjoniści XVII w.: Smolik, Skarszewski, Grodzicki, Łaszczyński. — Cyklizacja facecji wokół postaci Gonelli, Stańczyka, Eulenspiegla, Münchhausena. — Parodie. — Dramaturgia sowirzalska. — Gawęda ludowa i szlachecka w. XIX. — Polskie edycje facecjonistyczne. |     |
| IX. „PEREGRYNACYA MAĆKOWA”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |     |
| SKZIC Z DZIEJÓW ROMANSU STAROPOLSKIEGO . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 141 |
| Co u nas o dziele tym pisano. — Topika komiczna utworów sowirzalskich i rola w niej motywów łgarskich. — Prototypy niemieckie humoreski o Maćku. — Kraj Jęczmienny i Kukania. — Koncepty parodystyczne. — Bajka o słowiku i kleszczu. — Język i styl humoreski.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |
| X. U KOLEBKII PASTORAŁEK . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 169 |
| „Instrukcja” zamieszczona w egzemplarzu <i>Symfonij anielskich</i> Żabczyka z r. 1630. — Zestawienie incypitów kolęd i tańców. — Związek kolęd i pieśni nie tylko genetyczny, ale i strukturalny. — Przyznanie Żabczycowi autorstwa <i>Symfonij</i> . — Stosunek <i>Symfonij</i> do intermedii i kolęd typu <i>Wirydarza</i> S. Grochowskiego. — Walory artystyczne zbioru Żabczyka.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |     |
| XI. REPERTUAR DAWNYCH PIOSENKARZY . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 176 |
| Ocena <i>Liryki mieszczańskiej</i> K. Badeckiego. — Rozpiętość tematyki pieśniowej XVII w. — Związki liryki „mieszczańskiej” z poezją Kochanowskiego i sielanką renesansową. — Tradycje erotyki średniowiecznej. — Tematyka biesiadna utworów. — Środowisko, w którym pieśni powstały. — O podjęcie badań muzycznych nad pieśnią XVII w.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |     |
| XII. NASZ NAJDAWNIEJSZY TANIEC MIESZCZAŃSKI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |
| (PIEŚŃ O SZEWCZYKU) . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 189 |
| Możliwości odtworzenia historii tekstów pieśni ludowej. — Incypity pieśni w Tabulaturach Jana z Lublina i Mikołaja Strzeszkowskiego. — Cztery warianty pieśni „Jechał chłop do młyna”. — „Jechał Maciek do młyna” z Kodeksu Misjonarskiego. — Intermedium <i>Chłop i Bywalec</i> . — Kolbergowski zapis pieśni „Chodzą szewcy po ulicy”. — Względy przemawiające za uznaniem tej pieśni za                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |     |



|        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |     |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|        | kontynuację tańca mieszczańskiego z <i>Tabulatury</i> Jana z Lublina. — „Psalm szewcom ku czci” z <i>Sowiżrzała nowego</i> . — Datowanie zaginionego tańca.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |     |
| XIII.  | PIEŚŃ O KOZAKU I KULINIE . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 202 |
|        | „Kozaczek”, jego popularność i pochodzenie. — Artyzm pieśni i jej pokrewieństwo z „tańcami” w. XVII. — „Kozaczki duchowne” w Polsce i na Rusi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |     |
| XIV.   | NA SZLAKACH TATRZAŃSKICH POSZUKIWACZY SKARBÓW . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 211 |
|        | Folklor zbójnicki i górniczy w Tatrach. — <i>Opisanie ciekawe</i> Hrościńskiego. — Groty tatrzańskie jako źródło powieści o skarbach podziemnych. — Powiastka o Gerbercie i uśpionej skarbnicy w literaturze średniowiecznej. — <i>Gesta Romanorum</i> i góralska baśń o Gregoriusie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |     |
| XV.    | JAN SOBIESKI W TRADYCJI ANEGDOTYCZNEJ . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 225 |
|        | Sobieski w tradycji szlacheckiej, klasztornej, żydowskiej i chłopskiej. — „Słowo się rzekło”. — Błazen Winnicki i markiz. — Król i jego bankier. — Zwycięstwo pod Wiedniem. — Król Sobek i jeńcy w jasyrze a podanie bizantyjskie o cesarzu Maurycjuszu. — Podanie krakowskie i niepołomickie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |     |
| XVI.   | KAZANIE ZBÓJNICKIE . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 235 |
|        | Powiastka o Janosiku i kaznodzieli u Siemieńskiego. — Kazanie do zbójców w <i>Ogrodzie fraszek</i> i jego źródło łacińskie. — Sabałowa gadka.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |
| XVII.  | FACECJE, ZAGADKI I BAJKI KS. KULIGOWSKIEGO . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 241 |
|        | Zapomniany facecjonista. — <i>Democritus ridens</i> Langa jego źródłem podstawowym. — Facecje różnego pochodzenia. — Anegdoty o źródłach nieznanych. — Zagadki. — „Gadka poetycka”. — Aneksy.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |
| XVIII. | „NIÓŚŁ ŚLEPY KULAWEGO...” . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 266 |
|        | Parabola o kulawym i ślepym na Wschodzie, w literaturze kaznodziejskiej i w <i>Ogrodzie fraszek</i> . — Epigram o kulawym i ślepym w literaturze antycznej i średniowiecznej, u Klonowica i Krasickiego. — Redakcja pośrednia: apokryf, zagadka, baśń rosyjska.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |     |
| XIX.   | O POWIASTKACH ORIENTALNYCH KRASICKIEGO . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 277 |
|        | Wątki wędrowne <i>Powieści</i> Krasickiego. — Średniowieczne źródła opowiadania „Dziekan z Badajoz”. — Związki opowieści „O Aleksandrze i Filozofie Indyjskim” ze średniowiecznymi „Aleksandroidami”. — „Powieść arabska” i jej pokrewieństwa z <i>Gesta Romanorum</i> . — Związki literackie „Rustana” z <i>Gesta Romanorum</i> i łacińską przeróbką <i>Pańczatantry</i> . — Koneksje „Depozytu” z <i>Pańczatantrą</i> poprzez nowelistykę włoską w. XVI. — Podobieństwo motywów „Juzupa” z <i>Królem Learem</i> Shakespeare’a i Rejowską <i>Historią w Landzie</i> . — <i>Powieści wschodnie</i> Krasickiego kolejnym ogniwem literatury przykładowej, moralistycznej. |     |
| XX.    | „MY RZĄDZIM ŚWIATEM, A NAMI KOBIETY” . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 289 |
|        | Przysłowie Krasickiego. — Fraszka Adama Korczyńskiego. — Karola Brzozowskiego „Bajraktar Ali”. — Śląska facecja ludowa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |
| XXI.   | „MOC TRUCHLEJE...”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |     |
|        | KILKA SŁÓW O KOŁĘDZIE FRANCISZKA KARPINSKIEGO . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 296 |
|        | Artyzm kołedy Karpińskiego i jej „barokowy” charakter. — Tajemnica wcielenia w ujęciu <i>Kazań gnieźnieńskich</i> . — Tradycja kołędowa u Karpińskiego.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| XXII. STAROSTA KANIEWSKI W TRADYCJI LUDOWEJ . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 303 |
| Biografia Mikołaja Potockiego w ujęciu historyka obyczaju i historyka literatury. — Literatura tradycyjna gruntem, na którym oddzielić można prawdę od legendy. — Anegdoty o staroście kaniowskim. — Potocki w przysłowiu. — Starosta Kaniowski jako temat pieśni ludowej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |     |
| XXIII. Z MOTYWÓW FOLKLORYSTYCZNYCH U MICKIEWICZA . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 310 |
| Kara za nie odwzajemnioną miłość w balladzie „To lubię” i <i>Dziadach</i> a powiastka góralska Goszczyńskiego. — Przypowieści <i>Ksiąg pielgrzymstwa</i> . — Przypowieść o podróżnych w wilczym dole i jej źródła. — Przypowieść o człowieku dzikim i facecja o głupcu wnoszącym światło słoneczne do domu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |
| XXIV. O LUDOWOŚCI MICKIEWICZA . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 320 |
| Rzeczownik „lud” i przymiotnik „ludowy”. — „Lud-król” i „Łzy ludu”. — Mądrość ludowa i fantastyka. — „Wieść gminna”. — „Lud ludów”. — „Żeby te księgi zbłądziły pod strzechy.” — Na szlaku „Trybuny Ludów”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |
| XXV. LUDOWOŚĆ W „DZIADÓW” CZĘŚCI III . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 350 |
| Studium Konopnickiej o <i>Dziadach</i> i jego przydatność dla badań nad folklorem części III. — Bardziej literackie (Byron, Dante) niż ludowe źródła przemiany Gustawa w Konrada. — Scena egzorcyzmów i jej groteskowy realizm. — Opisy egzorcyzmów w <i>Obrazach litewskich</i> Chodźki, <i>Wspomnieniach z przeszłości</i> Wodzickiego i u Kolberga. — Opowiadanie Kaprała „Vivat Polonus unus defensor Mariae” kolejnym ogniwem średniowiecznych „przykładów” kaznodziejskich z cyklu „ <i>Miracles de la Vierge</i> ”. — Przypowieść ks. Piotra o podróżnych pod walącym się murem literacką odmianą wschodniej paraboli o Aniele i Pustelniku. — Kolędy w <i>Dziadów</i> części III. — Drobnie szczegóły ludowe wtopione w tło obyczajowe dramatu. — Widzenie ks. Piotra i jego interpretacja. — Mąż „Czterdzieści i cztery”. |     |
| XXVI. POLSKIE MOTYWY BAŚNIOWE W TWÓRCZOŚCI SŁOWACKIEGO . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 369 |
| Problematyka i jej ujęcia. — Słowacki a pieśń ludowa. — „LUD” w <i>Anhellim</i> jako wyraz ideologii poety. — Centralna scena <i>Kordiana</i> i jej źródło w bajce ludowej. — Motywy ludowe w <i>Balladynie</i> i <i>Królu Duchu</i> .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |     |
| XXVII. TRAGEDIA ORLIKI . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 391 |
| <i>Zamek kaniowski</i> i jego zbrodnicza bohaterka. — <i>Narieczona z Lammermoor</i> Waltera Scotta. — Pieśń serbska o Todorze ze Stalacia. — Tradycje skandy-nawskie o zabójstwie w noc poślubną. — Prolog powieści Goszczyńskiego.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |     |
| XXVIII. DOKOŁA BAŚNI O MADEJOWYM ŁOŻU . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 400 |
| Baśń o zbójcu Madeju w Polsce. — Epizod baśni o chacie zbójnickiej a apokry-ficzna opowieść o ucieczce do Egiptu. — Spowiedź Madeja a scena odwiedzin Anhellego u Konfederata.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |     |
| XXIX. NORWIDOWA PARABOLA O ZAMARZŁYM SŁOWIE . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 407 |
| Platońska przypowieść o zamarzłych słowach. — Facecje renesansowe u Casti-glione’a i Rabelais’go. — Relacja łgarza Pielgrzyma w komedii o <i>Mięsopuście</i> . — „Znów legenda” Norwida i jej paraboliczny charakter.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |     |
| XXX. BAJKA LUDOWA W MISTERIACH NORWIDA . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 413 |
| Romantyczne ujmowanie symbolizmu w baśni ludowej. — <i>Wanda</i> a bajki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |     |



- o królowie chorej na smutek. — *Krakus* i bajka o królewiczach poszukujących wody życia oraz o zabójcy smoka.
- XXXI. „WYZŁACANA SZUBIENICA” PIEŚNI GÓRALSKICH . . . . . 422  
(ZAGINIONE PODANIE O NAPIERSKIM I „MARCHOŁT”) . . . . .  
Pieśni zbójnickie o wyzłacanej szubienicy. — Ballada Siemieńskiego o Napierskim i jej związek z łacińskim *Marcholtem*. — Rekonstrukcja podania o Kostce Napierskim.
- XXXII. ZA KULISAMI „WIECZORNIC” LUCJANA SIEMIENSKIEGO . . . . . 429  
Siemieńskiego nowele historyczne. — „Diabeł w Krakowie” a „Belfagor” Machiavella. — „Kochanka hetmańska” i jej dzieje u Erazma, Reja i Warnera. — „Szklany człowiek”, nowela Cervantesa, facecja łacińska i *Przysłowia* Rysińskiego. — „Powieść o pięknej kasztelanowej” a nowela *Dekameronu* o Ghismondzie. — Tradycje średniowieczne i barokowe w nowelistyce romantycznej.
- XXXIII. ROMANA ZMORSKIEGO „SOBOTNIA GÓRA” . . . . . 439  
Zmorski jako zbieracz bajek ludowych. — „Sobotnia góra”, jej źródło, ideologia, artyzm.
- XXXIV. DYKTERYJKI KWESTARSKIE IGNACEGO CHODŹKI . . . . . 449  
Gawęda romantyczna i jej związki z folklorem. — Facecja dowodząca istnienia duszy a bajka o kłamcy nad kłamcami. — Schemat bajki w komedii o *Mięso- puście* i w humoresce W. Zagórskiego. — Podział jarząbków w dawnej facecjonistyce i anegdotach ludowych. — „Providentia Dei”, jej podkład tradycyjny i literacki.
- XXXV. JÓZEF LOMPA JAKO ZBIERACZ BAJEK . . . . . 464  
Zbiory bajek Lompy i ich koleje. — *Rozmaitości śląskie* i rękopis niemiecki. — *Klechdy* i *baśnie*. — Metoda pracy i stosunek do folklorystyki ówczesnej. — Bajka o Markli (Marchołcie). — „Dobrodzieniak”.
- XXXVI. OSKAR KOLBERG I JEGO DORÓBEK W DZIEDZINIE LITERATURY LUDOWEJ . . . . . 476  
„Problem Kolberga” w 140 rocznicę jego urodzin. — „Artystowskie” umiłowanie literatury ludowej przez pokolenie młodych romantyków. — Praca zbieracka i wydawnicza Kolberga. — *Lud*. — Przejście od tematyki literacko-muzykologicznej do opisu etnograficznego. — Układ poszczególnych tomów *Ludu* terytorialny i rzeczowy. — Ilościowe zestawienie zawartości folklorycznej *Ludu*. — Metoda pracy Kolberga. — Zapis tekstów nie zadowolający pod względem fonetycznym, ale wierny. — Nieumiejętność odróżnienia tekstów autentycznych od literackich. — Pomijanie osoby informatora: śpiewaka, bazarza, facejonisty. — Pieśni popularne. — Folklor białoruski i ukraiński. — Klasyfikacja pieśni i bajek. — Komentarze. — Wielkość Kolberga. — Postulaty prac edytorskich i badawczych nad jego spuścizną.
- XXXVII. „BAJARZ POLSKI” GLIŃSKIEGO I JEGO ŹRÓDŁA LITERACKIE . . . . . 498  
Wiadomości bibliograficzne i nieporozumienia w nich zawarte. — Gliński a W. Żukowski. — Gliński a *Bajki* Puszkina. — Plagiator wileński, czyli „Ruslan i Ludmiła” w *Bajarzu polskim*.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| XXXVIII. BAJKA BRONOWICKA W „ZACZAROWANYM KOLE” . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 509 |
| Elementy folkloru w dramacie Rydla. — <i>Zaczarowane koło</i> a bajka bronowicka „O kuszącym do pijaństwa”. — Leśny Dziadek i jego protoplasta w bajce o Perłowicu.                                                                                                                                                                                                                                     |     |
| XXXIX. O LEGENDZIE „ARYMAN MŚCI SIĘ” . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 515 |
| Żeromski a świat legend. — Struktura <i>Arymana</i> . — Diokles i Jan. — Scena pokusy. — Stylizacja legendy.                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |
| XL. DZIEWICA — TRUP . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |     |
| Z MOTYWÓW MAKABRYCZNYCH W LITERATURZE POLSKIEJ . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 524 |
| Powiastka o trupie w postaci panny w średniowiecznej literaturze kaznodziejskiej i w „tańcach śmierci”. — Nowela F. Rosseta i jej pogłosy w Polsce, od <i>Historyj świeżych</i> po <i>Nieboską komedię</i> . — Norwid, M. Czajkowski i Gąszyński. — Śmierć Płatnerza w <i>Żywych kamieniach</i> Berenta. — Motywy makabryczne u pisarzy średniowiecznych, barokowych, romantycznych i neoromantycznych. |     |
| BIBLIOGRAFIA SZKICÓW ZEBRANYCH W OBECNYM WYDANIU „PARALEL” . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 540 |
| INDEKS MOTYWÓW . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 545 |
| INDEKS OSÓB, MIEJSCOWOŚCI I TYTUŁÓW DZIEŁ ANONIMOWYCH . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 554 |
| SPIS ILUSTRACJI . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 581 |